

Wat als uw medicijn niet of slecht leverbaar is?

Als een arts medicijnen voorschrijft, haal je die op bij de apotheek. Maar soms is het gewenste geneesmiddel niet beschikbaar. Ruud Tolboom van Apotheek Artois legt uit hoe dat komt. Ook geeft hij aan op welke manier de apotheken in Achtse Barrier dan proberen u toch zo goed mogelijk vooruit te helpen.

‘Anticonceptiepil nauwelijks leverbaar’, was onlangs in het nieuws. Misschien heeft u dat toen ook gelezen of gehoord. Wat langer geleden was er onrust over een ander geneesmiddel: ‘Schildklierpatiënten gedupeerd door leveringsproblemen producent’. Over deze twee zaken was veel te doen, maar het komt veel vaker voor dat een geneesmiddel tijdelijk slecht of niet leverbaar is.

“We hebben het al eens meegemaakt met de pijnstillers naproxen en ibuprofen”, vertelt apotheker Ruud Tolboom van Apotheek Artois. “Ook is er een tijdlang een tekort geweest aan bloeddrukverlagers met de werkzame stof valsartan.”

Hoe komt dit?

Als er een tekort is aan een bepaald medicijn, heeft dat vaak meerdere oorzaken, legt Ruud Tolboom uit. “Om te beginnen worden de meeste geneesmiddelen in India en China gemaakt. Daar komen de grondstoffen vandaan en is de productie goedkoper. Het is een wereldmarkt, dus als er een probleem ontstaat waardoor zij minder medicijnen kunnen maken, heeft iedereen daar last van.”

Daarnaast speelt er nog iets. Een fabrikant die een medicijn ‘uitvindt’ en ontwikkelt, heeft meestal ongeveer tien jaar het alleenrecht (het patent) om dit medicijn te maken en te verkopen. Het medicijn wordt dan als ‘merk’ verkocht; vaak tegen een hoge prijs omdat de fabrikant de ontwikkelkosten wil terugverdienen. Wanneer het patent is verlopen, mogen ook andere fabrikanten het medicijn maken. Deze ‘merkloze’ medicijnen hebben dezelfde werking maar zijn veel minder duur.

Prijzen van medicijnen

Op zich een prima ontwikkeling, maar er is een keerzijde, vertelt apotheker Tolboom. “De prijzen van merkloze medicijnen liggen in Nederland veel lager dan in het buitenland. Als er een tekort is aan een bepaald geneesmiddel, dan leveren de producenten het liefst aan partijen die er de hoogste prijs voor willen betalen. Nederland vist dan vaak achter het net.”

De twee apotheken in de wijk doen hun uiterste best om bij leveringsproblemen hun klanten zo goed mogelijk vooruit te helpen. “Als het niet lukt via leverancier A, proberen we het via leverancier B. Wanneer het om een andere fabrikant gaat, verschilt alleen de naam die op het doosje staat. De werkzame stoffen zijn exact gelijk.” Ook werken Ruud Tolboom en zijn collega-apotheker Paul Yoe van Apotheek Achtse Barrier soms samen. “Als de een wel iets kan krijgen en de ander niet, helpen we elkaar.”

Op rantsoen

Het komt voor dat een bepaald medicijn door vrijwel geen enkele fabrikant meer leverbaar is. Dan krijg je situaties zoals bij de anticonceptiepil, die ‘op rantsoen’ ging.

Vrouwen kregen soms maar voor één maand de pil mee. Als het tekort nog groter wordt, moet zelfs uitgeweken worden naar een heel ander geneesmiddel (met een andere samenstelling aan grondstoffen en dus een andere werking). “Maar dit gebeurt altijd in overleg met artsen”, benadrukt de apotheker.

Dat klanten soms zorgen hebben over een andere fabrieksnaam of een ander geneesmiddel, vindt Ruud Tolboom heel begrijpelijk. “Daarom nemen we graag de tijd om te adviseren en uit te leggen wat er aan de hand is. Mensen kunnen bij ons altijd hun vragen stellen

Goed om te weten:

- Op YouTube staat een verhelderend filmpje van NOS op 3.
De titel luidt: ‘Waarom je medicijn soms op is’.
- In 2019 veranderen er op het gebied van medicijnen twee zaken:
 - Paracetamol, vitaminen en mineralen die ook zonder recept bij de apotheek of drogist verkrijgbaar zijn, worden niet langer vergoed uit het basispakket.
 - Voortaan geldt er per jaar een maximum van € 250,00 voor de eigen bijdrage van geneesmiddelen. Voorheen was er geen grens, waardoor sommige patiënten soms fors moesten bijbetalen. Vooral mensen die ADHD medicijnen gebruiken, hebben baat bij de nieuwe maatregel.
- Let op: de eigen bijdrage is niet hetzelfde als het eigen risico.
Op de website van de Consumentenbond wordt het verschil uitgelegd, via deze link: <https://www.consumentenbond.nl/zorgkosten/eigen-bijdrage-zorg>.

Bron: Brierke januari 2019

Auteur: José van der Waerden